

злоупотрѣбътъ съ влиянието, което имъ дава тѣхното положение. Обикновено, обаче, тѣ се отличаватъ и съ смѣлостъ и съ само- отвержение, като поддържатъ правдата и правата на народа при турскитѣ власти съ опасностъ да се изложатъ на прѣслѣдвания отъ тѣхна страна, както се случва доста често. Тѣзи лица сѫ калени въ общите работи и знаятъ да прѣживватъ тия турски власти съ разни укротителни срѣдства, често съ подаръци искали отъ самитѣ тия власти. Ако България се наслаждаваше съ собствено управление, тѣзи български съвѣти би могли да дадатъ прѣвъзходни службани, честни и дѣятелни, разбрани и прѣдани на общото дѣло.

Нека забѣлѣжимъ мимоходно, че турцитѣ, като племе господствуше, нѣмать тоя институтъ въ такава форма. Тѣхниятъ граждански и религиозенъ бить прави частъ отъ общата администрация. Съ завистливо око гледатъ тѣ всѣкога българскитѣ общински съвѣти, които въпрѣки всички мъжнотии, противъ които имать да се борятъ, сѫ, тѣй да се каже, слабото огнище на народния български бить и ядката на неговото развитие.

Въ цѣла България нѣма повече отъ 20-25 хиляди римско- католици, разпрѣснати главно въ окръжията Пловдивско и Свищовско. Тѣ сѫ родомъ българи и никога не сѫ имали по- водъ да се оплакатъ отъ обносната на братията си православни. Българитѣ изобщо сѫ привързани къмъ бащината си религия — едничката имъ утѣха прѣзъ робството имъ — но у тѣхъ нѣма чувства отъ ненавистъ и омраза противъ другите вѣроизповѣдания. Тия вѣроизповѣдания ще бждатъ свободни, уважавани и покровителствувани въ свободна България.

Отъ нѣколко годинъ насамъ, въ нѣколко български градове сѫ се установили протестантски мисионери. Тукъ тѣ упражняватъ свободно своето занятие и никога не сѫ имали причина да се оплакватъ отъ българското население. Тѣ прѣведоха библията на говоримия български язикъ. Въ нѣкои мѣста тѣ поддържатъ и учебни заведения.

Еврейски въпросъ, каквъто често вълнува други нѣкои страни, въ България не може се прѣстави. Евреитѣ, които сѫ заселени въ нѣкои градове, като н. п. въ София, Самоковъ и п. ч., и които се занимаватъ тукъ съ търговия, всѣкога сѫ били въ добри отношения съ българитѣ. Въ нѣкои градове на турската империя случи се да избухнатъ безредици по прѣпирни